

.../2015. (...) EMMI rendelet

a muzeális intézmények nyilvántartásában szereplő kulturális javak revíziójáról és selejtezéséről

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 100. § (3) bekezdés y) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 9. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

1. *revízió*: a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) szerinti muzeális intézményekben (a továbbiakban: intézmény)

a) a muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról szóló 20/2002. (X. 4.) NKÖM rendeletben (a továbbiakban: nyilvántartási rendelet) meghatározott alapleltárban nyilvántartott, vagy

b) letéti megőrzésre átvett kulturális javak meglétének és állapotának vizsgálata, és a nyilvántartási rendelet szerinti alapleltárak és külön nyilvántartások adataival való egyeztetése;

2. *gyűjtemény*: az intézményekben őrzött, szervesen összetartozó és az alapleltárban gyűjteményként nyilvántartott kulturális javak összessége.

2. Revízió

2. § (1) A revízió célja a vagyon- és tulajdonvédelem, a kulturális javak hitelességének folyamatos fenntartása, és a tudományos meghatározásuk során feltárt eredmények átvezetése az intézmény által vezetett nyilvántartásokban. A revízió során az intézmény gondoskodik a nemzeti vagyongazdálkodás feladatának a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 7. § (2) bekezdése szerinti megvalósulásáról.

(2) Az intézmény revíziót folytat le

a) gyűjteményenként az utolsó revízió befejezésétől számított 5 évenként;

b) a múzeumi letétről szóló 19/2015. (IV. 2.) EMMI rendelet (a továbbiakban: letéti rendelet) alapján letétként megőrzésre átvett kulturális javak esetén a letétbe vételtől számított 3 évenként;

c) a gyűjtemény kezelésében beállott személyi változás esetén; vagy

d) az intézményvezető, a fenntartó, a kulturális javak tulajdonosa vagy tulajdonosi joggyakorlója kezdeményezésére eseti jelleggel, gyűjteményre vagy egyes kulturális javakra kiterjedően.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben az intézmény éves munkaterve meghatározza a revízióval érintett gyűjteményeket, a revízióért felelős személyeket és a teljesítési határidőket.

3. § (1) A revíziót legalább két muzeológusnak együttesen kell végeznie.

(2) A revízió megtörténtét a leltárkönyvben tételesenként „revízió” jelzéssel és dátummal kell ellátni. Amennyiben egy tételszámhoz több alszám tartozik, a „revízió” jelzést és a dátumot minden alszámnál fel kell tüntetni.

(3) Ha a revízió során kétséget kizáróan megállapítást nyer, hogy egy tárgy többször szerepel az alapleltárban, az egyik bejegyzést törölni kell. A törölt leltári számra a fennmaradó leltári szám „Megjegyzés” rovatában hivatkozni kell.

(4) A revíziós eljárás lezárását követően a nyilvántartásban nem szereplő vagy csak a nyilvántartási rendelet szerinti gyarapodási naplóban (a továbbiakban: gyarapodási napló) szereplő és a leltárkönyvi tételekkel nem azonosítható kulturális javakat a megjegyzés rovatban rögzített „revízió” jelzéssel be kell leltározni.

(5) A revíziós eljárás során a gyarapodási naplóban szereplő és a leltárkönyvi tételekkel nem azonosítható kulturális javakat meg kell jelölni, és azokat – nyilvántartásukba vételükig – elkülönítve kell tárolni.

(6) Azon kulturális javakról, amelyek szerepelnek a leltárkönyvben, de a gyűjteményben nem találhatóak meg, hiányjegyzéket kell összeállítani.

(7) A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a) a revízió 2. § (2) bekezdése szerinti jellegét;
- b) a revíziót végző személyek nevét és munkakörét;
- c) a revízió időtartamát;
- d) a revízió helyszínét;
- e) a revízióval érintett gyűjtemény megnevezését, tulajdonosát vagy tulajdonosi joggyakorlóját, a kulturális javak kezdő és záró leltári számát, darabszámát és tételszámát;
- f) a leltárkönyvben szereplő, de a gyűjteményben nem fellelhető kulturális javak nyilvántartási adatait (legalább a leltári szám, a megnevezés, valamint az egyértelmű azonosításra alkalmas leírás feltüntetésével);
- g) a leltárkönyvben többször is szereplő, a gyűjteményben a leltárkönyvben meghatározottnál kevesebb számban fellelhető kulturális javak nyilvántartási adatait;
- h) a leltárkönyvi törlésre javasolt kulturális javak nyilvántartási adatait, a törlésre vonatkozó indokolással ellátva;
- i) az utolsó revízió óta módosított vagy kiegészített leltárkönyvi bejegyzéssel érintett kulturális javak nyilvántartási adatait;
- j) a gyűjteményben fellelhető, de a leltárkönyvben nem szereplő kulturális javak meghatározását szakleírással és fizikai állapotleírással;
- k) a (6) bekezdés szerinti hiányjegyzéket;
- l) vagyon elleni bűncselekmény vagy annak gyanúja esetén az eljárás megindítását vagy lezárását igazoló dokumentumot; valamint
- m) a revíziós eljárás során megvizsgált kulturális javak további felhasználásának, kezelésének meghatározására vonatkozó javaslatot.

(8) A revíziós eljárásról a nemzeti vagyon körébe tartozó, az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában álló, és az egyéb tulajdonban lévő kulturális javakra nézve külön-külön jegyzőkönyvet (a továbbiakban: jegyzőkönyv) kell készíteni. A jegyzőkönyvet a 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény rendelkezéseire figyelemmel kell elkészíteni úgy, hogy

azon kulturális javak kerüljenek egy jegyzőkönyvbe, amelyek tulajdonosa vagy tulajdonosi joggyakorlója azonos.

(9) A revíziós eljárás során megvizsgált kulturális javak további felhasználásának, kezelésének meghatározására vonatkozó, a (7) bekezdés *m*) pontjában meghatározott revíziós jegyzőkönyvi javaslat irányulhat a kulturális javak

- a) más intézmény gyűjteményébe való átadására;
- b) a Kultv. 38. § (2) bekezdése alapján csereanyagként való kezelésére;
- c) az intézményben vagy más intézményben történő múzeumpedagógiai célú használatra;
- d) a köznevelésről szóló törvény szerinti köznevelési, vagy a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti felsőoktatási intézménynek oktatási célra való átadására;
- e) álló- vagy fogyóeszközként, illetve anyagként való, az intézménynél történő felhasználására; vagy
- f) a 7-9. §-ok alapján történő selejtezésére (a továbbiakban: selejtezési javaslat).

(10) A letéti megőrzésre átvett kulturális javak esetében a jegyzőkönyv selejtezési javaslatot nem tartalmazhat.

4. § (1) A jegyzőkönyvet a revíziót végző személyek és az intézményvezető hitelesíti. A jegyzőkönyvet annak hitelesítésétől számított 8 napon belül meg kell küldeni jóváhagyás céljából

- a) az intézmény fenntartója, és
- b) amennyiben nem azonos a fenntartóval, a jegyzőkönyvben szereplő kulturális javak tulajdonosa vagy tulajdonosi joggyakorlója részére.

(2) Az intézmény fenntartója és a kulturális javak tulajdonosa vagy tulajdonosi joggyakorlója

- a) jóváhagyhatja a jegyzőkönyvet, vagy
- b) a jegyzőkönyvre észrevételeket tehet, amelynek során
 - ba) indítványozhatja a jegyzőkönyv módosítását,
 - bb) indokolás mellett kérheti a revízió újbóli lefolytatását.

(3) A módosított jegyzőkönyv hitelesítésére és jóváhagyására a 4. § (1) bekezdésében foglaltak irányadók.

(4) A muzeális intézmény és a fenntartó, vagy a kulturális javak tulajdonosa, illetve tulajdonosi joggyakorlója közötti, a revíziót és a jegyzőkönyvet illetően fennmaradó vitás kérdések rendezésére a nemzeti vagyonról szóló jogszabályok, a Polgári Törvénykönyv, a Kultv., valamint a letéti rendelet rendelkezései irányadók. A vitás kérdések lezárásáig a vitával érintett kulturális javak vonatkozásában a revízió nem zárható le. A vitával nem érintett kulturális javakra vonatkozóan a revíziót e rendelet szerint le kell zárni.

(5) A jóváhagyott jegyzőkönyv egy-egy eredeti példányát az intézmény irattárában és adattárában el kell helyezni.

5. § (1) Amennyiben a jóváhagyott jegyzőkönyv selejtezési javaslatot nem, de a 3. § (7) bekezdés *h*) pontja szerinti törlési javaslatot tartalmaz, az intézmény a nyilvántartási rendelet szerint kezdeményezi a 3. § (7) bekezdés *h*) pontjában meghatározott kulturális javak leltárkönyvből való törlését.

(2) Az intézmény a kultúráért felelős miniszternek (a továbbiakban: miniszter) szóló kérelmében megjelöli a törlés okait, és a kérelemhez mellékeli a jóváhagyott jegyzőkönyvet, valamint vagyon elleni bűncselekmény vagy annak gyanúja esetén az eljárás megindítását vagy lezárását igazoló dokumentum másolatát.

(3) Az intézmény a miniszter által törlési engedélyben foglaltaknak eleget tesz, és arról – a törlési engedély másolatának csatolása mellett – az intézmény fenntartóját, és a kulturális javak tulajdonosát vagy tulajdonosi joggyakorlóját írásban tájékoztatja. Állami vagy helyi önkormányzati fenntartású intézmény esetében a tájékoztatás nem helyettesíti a nemzeti vagyronról szóló jogszabályokból következő beszámolási, adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését.

(4) Az alapleltárak „Megjegyzés” rovatában fel kell tüntetni a miniszter által kiadott törlési engedély keltét és számát.

6. § Az intézmény a Kultv. szerinti könyvtári dokumentumok revízióját a könyvtárakra vonatkozó jogszabályok alapján végzi.

3. Selejtezés

7. § (1) Az intézmény alapleltárában szereplő kulturális javakat, amelyek

- a) állagukat tekintve oly mértékben megrongálódtak, hogy restaurálás útján sem menthető meg,
 - b) az egészséget veszélyeztetik, vagy
 - c) állományvédelmi szempontból súlyosan veszélyeztetnek más kulturális javakat;
- selejtezési eljárás útján, megsemmisítéssel kell eltávolítani.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak fennállása esetén sem selejtezhetők

- a) azok a kulturális javak, amelyek tudománytörténeti jelentőséggel bírnak,
- b) a természettudományi gyűjtemények típuspéldányai, valamint
- c) a letéti megőrzésre átvett kulturális javak.

8. § (1) Selejtezési eljárás megindítására a 3. § (9) bekezdés f) pontja alapján, vagy a 7. § (1) bekezdésében foglaltak fennállásának gyanúja esetén kerülhet sor.

(2) A kulturális javak selejtezését legalább három főből álló selejtező bizottság közreműködésével kell elvégezni, tagjait és jegyzőkönyvvezetőjét az intézményvezető jelöli ki a (3) bekezdésben foglaltak alapján.

(3) A bizottság tagja egy, a selejtezésre kijelölt kulturális javak szakágának megfelelő gyűjtőkörrel rendelkező, múzeum besorolású intézmény által delegált szakirányú végzettségű muzeológus, egy felsőfokú végzettségű restaurátor, valamint a gyűjteményért felelős muzeológus.

(4) A selejtező bizottság eljárásáról jegyzőkönyvet (a továbbiakban: selejtezési jegyzőkönyv) vesz fel. A selejtezési jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a) a selejtezésre kijelölt kulturális javak nyilvántartási adatait,
- b) a selejtezést szükségessé tevő indokokat,
- c) a selejtezésre kijelölt kulturális javak megsemmisítésének módjára, körülményeire vonatkozó részletes javaslatot, valamint

d) a selejtező bizottság döntését támogatók és ellenzők számarányát, a kisebbségi vélemény ismertetését.

9. § (1) A selejtezési jegyzőkönyvet az intézmény a Kultv. 38. § (3) bekezdése alapján jóváhagyás céljából felterjeszti a miniszterhez. Ha a selejtezésre revízió lefolytatását követően kerül sor, a selejtezési jegyzőkönyvhöz csatolni kell a 4. § (2) bekezdés a) pontja szerint jóváhagyott jegyzőkönyvet.

(2) A selejtezésre kijelölt kulturális javak csak a Kultv. 38. § (3) bekezdése szerinti engedély megadását követően, és az alapján távolíthatók el a gyűjteményből. A selejtezési engedély alapján a kulturális javak törölhetőek a nyilvántartásból azzal, hogy az alapleltárak „Megjegyzés” rovatában fel kell tüntetni a miniszter által kiadott selejtezési engedély keltét és számát.

(3) Az intézmény nem adhatja magánszemélyek birtokába vagy tulajdonába a selejtezésre kijelölt vagy selejtezett kulturális javakat.

(4) A selejtezés csak a nemzeti vagyona vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés mellett történhet.

(5) A selejtezett kulturális javak megsemmisítését az intézményben két muzeológus felügyelete mellett kell végrehajtani, és az erről felvett jegyzőkönyvet a selejtezési jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

(6) Az intézmény a selejtezésről annak végrehajtásától számított 15 napon belül írásban tájékoztatja a fenntartót és a kulturális javak tulajdonosát vagy tulajdonosi joggyakorlóját, és csatolja a selejtezésről felvett jegyzőkönyvnek az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény figyelembevételével készített másolati példányát, valamint a Kultv. 38. § (3) bekezdése szerinti engedély másolatát. Állami vagy helyi önkormányzati fenntartású intézmény esetében a tájékoztatás nem helyettesíti a nemzeti vagyonról szóló jogszabályokból következő beszámolási, adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését.

6. Átmeneti és záró rendelkezések

10. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

11. § A letéti rendelet hatálybalépését megelőzően az intézmény által letéti megőrzésre átvett kulturális javak revízióját 2018. december 31-ig, e revíziót követően pedig a 2. § (2) bekezdés b) pontja szerinti rendszerességgel kell lefolytatni.

Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere